

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. év június hó 19. napján tartott nyilvános ülésen és a 2008. szeptember hó 25. és november 20. napján tartott fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A jelentős értékre, csoportosan elkövetett rablás bűntette miatt **I.r. vádlott és társa** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság 14.B.1127/2006/9. számú ítéletét a következők szerint **változtatja meg:**

Az I. r. vádlott felbujtóként jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás bűntetteként,

a II. r. vádlott bűnsegédként jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás bűntetteként értékelt cselekményeit

az elkövetői minőségük érintetlenül hagyása mellett 1-1 rb. rablás bűntetteként (Btk.321.§ (1) (3) bekezdés c./ pont) **minősíti.**

Az I. r. vádlottat az ellene felbujtóként csoportosan elkövetett rablás bűntette,

A II. r. vádlottat az ellene bűnsegédként csoportosan elkövetett rablás bűntette miatt emelt vád alól **felmenti.**

A halmazati büntetésre utalás mellőzésével

Az I. rendű vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre,

A II. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 2 (kettő) év börtönbüntetésre,

a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát mindkét vádlottnál 3-3 (három-három) évre **enyhíti.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I. r. és a II. r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 15.100 (tizenötezer-egyszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság a 2007. október 24. napján kelt 14.B.1127/2006/9. számú ítéletével az I.r. vádlott bűnösségét felbujtóként jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás büntetében és felbujtóként csoportosan elkövetett rablás büntetében állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 6 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II.r. vádlott bűnösségét bűnsegédként jelentős értékre csoportosan elkövetett rablás büntetében és bűnsegédként csoportosan elkövetett rablás büntetében állapította meg. Ezért őt, mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 5 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Fővárosi Bíróság ítéletében rendelkezett a vádlottak által előzetes fogvatartásban, házi őrizetben töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette. Ellene az I.r. vádlott és védője felmentésért, a II.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.823/2007/1. számú átiratában kifejtettek szerint az ítéleti tényállás megalapozott, a vádlottak bűnössége okszerű, cselekményeik minősítése törvényes. Hiányolta ellenben a II.r. vádlott különös visszaeső voltát megalapozó elítélésének pontos büntetés-végrehajtási adatainak feltüntetését, ennyiben a személyi rész kiegészítését kérte. A bűnösségi körülmények kisebb korrekciójával a kiszabott joghátrányok mértéke álláspontja szerint törvénysértően enyhe, azonban ügyészi fellebbezés hiányában a büntetések tartama nem emelhető. Ezért mindkét vádlott tekintetében az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú tárgyaláson az I.r. vádlott védője a felmentés iránti fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a mérlegelt tényállás támadása alól a megalapozatlanság kivételt képez. Okfejtése szerint nem merült fel arra bizonyíték, hogy a vádlottak elhatárolták a rablótámadást, majd megszervezték, és arra sem, hogy a telefonokat értékesítették. Tárgyi bizonyíték az ügyben nem található, a sértettek az I.r. vádlottat nem látták a helyszínen, akinek egyébként alibije is volt az elkövetés idejére. A többszöri telefonbeszélgetés nem elegendő a bűnösség

megállapításához. Elsősorban bizonyítékok hiányában védence felmentését, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

A II.r. vádlott védője felszólalásában a ténybeli következtetések helyességét vitatta. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tények elismeréséből tévesen következtetett védence bűnösségére. Terhére értékelte, hogy a helyszínre ment, holott csak a kínai kereskedők kiiktatásával, a saját jutaléka érdekében tette ezt. A sértettek telefonon történt irányítása máskor is előfordult. A hamis nevet azért használta, mert nem akarta, hogy bármilyen számlán szerepeljen a saját neve. Az ügylet hibás voltából azonban nem következik, hogy rablást terveztek és abban segített. A lefoglalt telefonokból sem vonható semmilyen terhelő következtetés a vádlottakra. Összességében elsődlegesen a II.r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését, másodlagosan büntetése enyhítését kérte. Felvetette az ítélet hatályon kívül helyezését is, ha az ítélet a védekezés szerinti formában nem bírálható felül.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a másodfokú tárgyaláson az átiratban foglaltaknak megfelelően szólalt fel. Álláspontja szerint a felvett bizonyítás nem cáfolja az ítéleti tényállást, ezért az írásbeli indítványukkal egyezően mindkét vádlottal szemben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlottak az utolsó szó jogán kijelentették, hogy bűncselekményt nem követtek el.

A fellebbezések részben alaposak az alábbiak szerint.

A Fővárosi Ítéltábla védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Fővárosi Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárását. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le a bizonyítási eljárást. Ügyfelderítési kötelezettségének nagyrészt eleget tett, részletesen feltárta az előzményeket, az eltervezett rablás végrehajtását, az eltulajdonított tárgyak körét és értékét. Az általa megállapított tényállás azonban olyan lényeges kérdésben megalapozatlan, amely a vádlottak bűnösségének körét befolyásolja. A Fővárosi Bíróság nem vett igénybe minden lehetséges bizonyítékot, amely az ismeretlen elkövetők által eltulajdonított tárgyaknak a vádlottakkal fennálló kapcsolatát, illetve azok későbbi sorsát igazolta volna. Ugyanakkor ezekre a körülményekre az ítélet megállapításokat tartalmaz, amelyek nem tekinthetők megalapozottnak.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Be.353.§ (1) és (2) bekezdése, valamint a Be.366.§ (4) bekezdése értelmében további bizonyítás felvételét rendelte el.

A tényállás az ítélet 7. oldal utolsó mondatában tartalmazza, hogy a sértettektől elvett két mobiltelefon lefoglalásával a kár e része megtérült. Az iratokból megállapíthatóan a sértett1. Nokia típusú mobiltelefonját tanú1, sértett2. Samsung típusú mobiltelefonját tanú2-től foglalták le.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú tárgyaláson tanúként hallgatta meg a fenti személyeket, továbbá tanú3-at - őket a nyomozati eljárásban már meghallgatták -, és megkísérelte a BM ARZT nevű cégtől információ beszerzését.

Tanú1. vallomásában előadta, hogy a vádlottakat nem ismerte, a telefont Nyíregyházán a Plázában lévő boltban vásárolta. Megállapítható volt, hogy a boltba a budapesti székhelyű BM ARZT nevű cégtől kerültek a telefonok. Az ítéltábla a cégiratok alapján jelzett címre megkeresést intézett utóbbi céghez, amely bizonyítás azonban nem vezetett eredményre. A cég bejelentett telephelye ugyanis egy lakás, annak tulajdonosa nem tud arról, hogy oda egy cég lenne bejelentve.

A másik telefonra tanú2. előadta, hogy a vádlottakat nem ismeri, a tőle lefoglalt telefont egy alkalmi ismerőstől vette. A tanú3. pedig úgy nyilatkozott, hogy telefonnal nem üzletelt ugyan, de telefonkártyát több ezres tételben vásárolt és adott el, a vádlottakat azonban ő sem ismerte.

A lefolytatott bizonyításból megállapítható volt, hogy a sértettektől eltulajdonított két mobiltelefonnál sem a legális, vagy illegális forgalmazás útja, sem ennek során a vádlottakkal való kapcsolat nem nyert igazolást.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pont szerint az iratok tartalma, illetve b./ pontja értelmében a felvett bizonyítás alapján a tényállást a következőkkel egészítette ki, illetve helyesbítette.

- Az ítélet 4. oldal utolsó előtti bekezdésében a II.r. vádlott előző elítélésének adatait kiegészíti azzal, hogy a Dabasi Városi Bíróság 5.B.520/1999. számú ügyében az ott írt feltételes szabadulását követően a feltételes szabadsága 2003. április 30. napján járt le, büntetése kitöltöttnek számít 2002. szeptember 29. napján.

Ezek a büntetés-végrehajtási adatok alapozzák meg a II.r. vádlott különös visszaeső voltát, miután 2002. szeptember 29-től 2005. május 26. napjáig a 3 év nem telt el.

- Az ítélet 7. oldal 3. bekezdésének első sorát úgy pontosítja, az elkövetők helyett ismeretlen elkövetőket rögzít, mint akik az ott részletezett dolgokat eltulajdonították.
- Az ítélet 7. oldal utolsó előtti bekezdésében foglaltak helyett a következőt állapítja meg: „Az eltulajdonított DVD és CD lemezek további sorsa ismeretlen. A sértettek mobiltelefonjait ismeretlen személyek értékesítették. Több tulajdonos váltást követően a sértettét tanú1-től, sértett2-ét tanú 2-től foglalták le az eljárásban.”

Az már helyesen szerepel a továbbiakban, hogy az I.r. vádlott 100.00 Ft-ot fizetett a II.r. vádlottnak a bűncselekményben történő közreműködésért.

Az ítélet indokolásából az ítéltábla a 12. oldal utolsó mondatából mellőzte az I.r. vádlott másik ügyére történt utalást, mint a hasonló elkövetési mód támogató hatását. Az az ügy folyamatban van még, az ártatlanság vélelmével ellentétes az ilyen hivatkozás.

Az indokolás 16. oldal utolsó bekezdésében szerepel, hogy a vádlottak nem vitatták az eltulajdonított tárgyakat és azok értékét. Ez azonban nem értékelhető terhükre szóló bizonyítékként, hiszen ők a részvételük egészét vitatták, így az értékre tett bármilyen nyilatkozat saját védekezésüket kérdőjelezte volna meg.

Ilyen korrekció mellett azonban az ítélet indokolása megfelel az iratok tartalmának. A feltárt személyi bizonyítékokból nyert adatok mérlegeléséről a Fővárosi Bíróság kellő részletességgel számot adott. Az elsőfokú bíróság ténybeli következtetései helytállóak és megfelelően kitöltik azokat a hézagokat, amelyekre személyi, vagy tárgyi bizonyíték nem állt rendelkezésre. Ilyen formán a ténybeli következtetések helyessége nem vonható kétségbe azon az alapon, hogy a védők az egyes kiragadott megállapításokból más következtetésre jutottak. A bizonyítékok helytálló értékelése abban az elkülöníthető körben nem vitatható, amelyre az ítéltábla nem vett fel további bizonyítást.

Ugyanakkor az ítéltábla a másodfokú tárgyaláson meghallgatta tanúként azokat a személyeket, akiknél a telefonokat lefoglalták, megkereste azt a céget és személyt, ahol ezek a mobiltelefonok felbukkantak. E bizonyítás eredményével helyesbítette a tényállást. További bizonyítás szükségtelen, a bizonyítékok eltérő értékelésére nem alapítható az ítélet hatályon kívül helyezése.

Az iratok tartalma és a bizonyítás alapján a tényállás már minden tekintetben megalapozottá vált, így irányadó volt a felülbírálat során.

Az irányadó tényállás alapján a Fővárosi Bíróság részben tévedett a vádlottak bűnösségének köre és cselekményük jogi minősítése során.

A Fővárosi Bíróság lényegében a módosított vádnak megfelelően 2 rb. rablási cselekményben állapította meg a vádlottak bűnösségét. Ennek során kizárólag arra volt figyelemmel, hogy az események eredményeként két sértettet és milyen összegű kár ért. Jogi indokolása is pusztán ennek megfelelően rögzíti a vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket.

Ugyanakkor a felbujtásban és bűnsegélyben megvalósult elkövetői minőségük megítélését nem elemezte, jöllehet ennek vizsgálata az adott tényállás mellett nem mellőzhető.

Többes elkövetésnél az elkövetői minőség ismérvei mellett azt is vizsgálni kell, hogy közöttük a szándékegység az elkövetéskor fennállt-e az eredeti megállapodásnak megfelelően, vagy az aktuális helyzetből adódóan módosult.

A részesség, tehát a felbujtás és a bűnsegély is járulékos jellegű közreműködés a bűncselekményben. Okozati összefüggésben a szándékos tettesi alapcselekményhez a felbujtó előidéző, a bűnsegéd előmozdító, támogató magatartással társul.

A felbujtó tudatának át kell fognia saját rábíró tevékenységét, s annak a tettesre gyakorolt hatását, a tettes tevékenységét és annak következményét, továbbá mindezekre szándékosságnak kell fennállni.

A bűnsegéd tevékenységénél a szándékosság követelménye ugyancsak egyértelműen fennáll: tisztában kell lennie saját magatartásával, a tettesi tevékenységgel és a kettő közötti összefüggéssel.

A részes terhére azonban csak az olyan körülmény írható, amelyet a szándékossága átfogott. Ha a tettes többet tesz, vagy mást, illetve mást is tesz, mint amire a részes szándéka kiterjedt, - excessus mandati történt -, a tettes túllépéséért a részes nem tartozik felelősséggel.

Miután a felbujtó csak az általa előre látott, kívánt, vagy tudomásul vett eredményekért felel, nem büntethető a tettes által megvalósított minden következmény miatt. A felbujtó büntetőjogi felelőssége a szándékossága terjedelmére korlátozódik, a szándékát meghaladó többlet miatt nem büntethető. Ebben az esetben a tettes más bűncselekmény miatt felel mint a felbujtó.

A járulékosság tehát nem terjed ki a minősítésre, a részeseket nem feltétlenül azonos törvényhely alapján kell felelősségre vonni, mint a tettest. Az alaptétel ugyanis az, hogy minden elkövető a saját bűnösségének megfelelően büntethető. Más bűnösségének a következményei egyetlen elkövető felelősségét sem befolyásolhatják.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított irányadó tényállásban nem szerepel, hogy a rablási cselekmény tervezése, majd a további tettes társak bevonása során felmerült volna, hogy a cselekmény során a megszerezni kívánt CD lemezeket túl a jelenlévő két sértett személyes tárgyait is elveszik.

Az I.r. vádlott szándéka jól körülhatárolható. Felbujtói magatartása 1,5 millió Ft értékű CD és DVD lemez megszerzését célozta, ennek érdekében vont be az ismeretlenül maradt elkövetőket és szervezte meg a látszat rendőri intézkedést. A II.r. vádlott szándékegysége is ebben a körben vonható meg, fizikai bűnsegédi magatartása ilyen tartalmú rablási cselekményhez társult. A rablás tárgya tehát 1,5 millió Ft értékű lemez volt, az ismeretlen tettesek ebből annyit is vettek el, követve és betartva a felbujtó akaratát. Ugyanakkor az eredeti célon túlmenően a helyszínen mindkét sértettet személyes tárgyaiktól is megfosztották.

A sértett1. tulajdonát képező 1,5 millió forint értékű CD és DVD lemezeken túl eltulajdonításra került a furgonból az ő mobiltelefonja, továbbá sértett 1től a mobiltelefonja és az övtáskája, amelyben azonban A sértett1-nek 1,2 millió forint készpénze is volt.

Mindezekből adódóan felmerül, hogy a tetteseknek a másik sértettel szembeni magatartására az eredeti szándékegység nem terjedt ki.

A sértett2. övtáskájában lévő 1,2 millió forint valójában a sértett1. tulajdona volt, ennek megszerzésére a jelen ügyben szereplő felbújtó és bűnsegéd szándéka nem állapítható meg. Nem tudták és a körülményekből nem is tudhatták, hogy a megszerezni kívánt lemezekkel nagyságrendileg csaknem azonos készpénz eltulajdonítására is sor kerül.

Arra sem vonható következtetés, hogy a 2 sértett mobiltelefonjainak a helyszínen történt elvételére a részesek szándékegysége kiterjedt volna.

Az I.r. vádlott nem volt ott a helyszínen, az események aktuális alakulására a rábíró magatartása nem állapítható meg.

A II.r. vádlott az események kezdetén jelen volt, de őt a helyszínről az árendőrök még azelőtt elküldték, hogy elvitték volna a furgont. A tényállásból nem következik, hogy a személyes tárgyak elvétele idején még egyáltalán a helyszínen tartózkodott-e, illetve hogy ebben a tekintetben pszichikai bűnsegédként viselkedett.

Az ítélet megítélése szerint az ismeretlenül maradt tettesek cselekményének a két sértett sérelmére elkövetett rablás bűncselekményei minősítésétől az I.r. vádlott mint felbújtó és a II.r. vádlott mint bűnsegéd bűnösségét eltérően kell értékelni.

Terhükre a fenti elkövetői minőségükben a sértett1. sérelmére az 1,5 millió forint értékű CD és DVD lemez erőszakos eltulajdonítása miatt a Btk.321.§ (1) bekezdésében meghatározott, de a (3) bekezdés c./ pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett rablás büntette róható.

Ugyanakkor nem bizonyított, hogy az I.r. vádlotthoz kerültek a sértettek mobiltelefonjai, így az sem, hogy azokat értékesítette, holott tudta, hogy rablásból származnak. Ezért őt az ítélet a Be. 6.§ (3) bekezdés b./ pontja, illetve a Be.331.§ (1) bekezdése alapján bizonyítékok hiányában az ellene felbujtóként csoportosan elkövetett rablás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A II.r. vádlott esetében nem bizonyított, hogy a sértettek személyes tárgyaival kapcsolatba került, illetve, hogy a tetteseket e tekintetben bűnsegédként támogatta volna. Ezért őt az ítélet a Be. 6.§ (3) bekezdés b./ pontjára figyelemmel a Be.331.§ (1) bekezdése alapján bizonyítékok hiányában a

csoportosan, bűnsegédként elkövetett rablás büntette alól felmentette, mert terhére sértett2. sérelmére más bűncselekmény sem állapítható meg.

A büntetés kiszabása körében a Fővárosi Bíróság által felsorolt körülmények helyesbítést igényeltek. A részesi elkövetési alakzat csak a bűnsegéd II.r. vádlottnál enyhítő körülmény.

A súlyosító körülmények közül mellőzi az előre kiterveltséget, hiszen az az I.r. vádlott felbujtói magatartásának természetéből és az elkövetés körülményeiből fakad. Az I.r. vádlott eljárás hatálya alatti elkövetése sem súlyosít, az az ügy még folyamatban van, az ártatlanság vélelme az értékelés ellen szól.

A II.r. vádlottnál nem a különös visszaeső volta - ez önmagában felemeli a büntetési tétel felső határát, - hanem az ezen túli büntetettsége súlyosít.

További súlyosító körülmény mindkét vádlott terhére a rablás rendőri eljárás színlelésével történt végrehajtása, továbbá, hogy a cselekmény sértettjei külföldi állampolgárok.

Figyelemmel arra, hogy a vádlottak bűnösségének köre jelentősen csökkent, továbbá a helyesbített valamennyi enyhítő és súlyosító körülményre, az ítélőtábla indokoltnak látta a vádlottak fő- és mellékbüntetésének a lényeges enyhítését. Miután a vádlottak bűnösségét egy bűncselekményben állapította meg, a halmazati büntetésre utalást mellőzni kellett. Mindkét vádlottnál a Btk.87.§ (2) bekezdés b./ pontjának alkalmazásával határozta meg a szabadságvesztések tartamát, amelyek szükségesek a büntetés céljának elérésére. Miután azok mértéke a 3 évet nem éri el, a szabadságvesztések végrehajtási fokozata a Btk.43.§ a./ pontja szerint börtön.

Mérsékelte egyúttal a közügyektől eltiltás mellékbüntetések tartamát is arányosan igazodva a börtönbüntetések mértékéhez.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása a Be.372.§ (1) és (2) bekezdése alapján történt.

A Fővárosi Bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, így azokat az ítélőtábla a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (2) bekezdése szerint az állam viseli.

Budapest, 2008. év november hó 20. napján

Dr. Szigeti Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Révész Tamásné sk.
előadó bíró

Dr. Hildenbrand Róbert sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság 14.B.1127/2006/9. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.2/2008/24. számú ítéletében foglalt változtatással az I.r. és a II.r. vádlott tekintetében 2008. november 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2008. év november hó 20. napján

Dr. Szigeti Ágnes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő